

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

10. AARGANG
1923.

BLADETS OG FORENINGENS KONTOR
Møntergade 22, Mezz., København K.
Telefon Byen 3448.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
Hardy Christensen.
Ved Amagerport 14, 3. Tlf. Amager 3139 y.

HÆFTE VII.
JULI

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou

BORNHOLM-KREDSEN

afholdt sin Sommerudflugt Søndag den 10. Juni med Afgang fra St. Torv i Rønne Kl. 10 Fm.

Der kørtes i Automobil til Ekkodalen, hvor vor elskværdige Kammerat, Proprietær Vald. Müller, »Vallensgaard«, modtog os i »Jægerhytten« og var vor Vært ved den medbragte Frokost. Det var en ualmindelig smuk Modtagelse, vor Kammerat her beredte os, og vor Paaskønnelse viste de forskellige Taler, der lød til ham. Efter at have beset det smukke Skovparti, steg man atter til Vogns og kørte til »Kanns Hotel« i Aakirkeby, hvor Værten, ligeledes en god Kammerat, Jensen, havde Kaffebordet parat, og hvor der ligesom i Jægerhytten veksledes med Taler og Sang. Efter et Ophold paa ca. 1 Time kørtes videre til Dueodde, hvor Gutterne med deres Damer saa Østersøen rulle mod de vældige Klitter. Fra Odden kørtes til Nexø, hvor det store Vogntog vakte en ikke ringe Opsigt, og hvor vi modtoges paa Højskolehjemmet af Værten, ligeledes vor Kammerat, Asmussen.

Saa vel her som i Aakirkeby var Salen smukt pyntet og indbød til behageligt Samvær. Kl. 7 marcheredes til Tonerne af »Holmens faste Stok« ind i Spisesalen, hvor Bordet var smukt pyntet. Efter at Flaget var hejst paa regelementeret Maade og man staaende havde afsunget første Vers af »Kong Kristian«, bød Redningsbestyrer, Kaptajn Ødbergsen, som Nexøbo, Selskabet velkommen til Nexø og udtalte Ønsket om, at vi maatte tilbringe nogle hyggelige Timer sammen. Herefter bød Formanden Selskabet velkommen til Festen og knyttede et Par Ord til den udmærkede Feststemning, som da allerede var raadende blandt det store Selskab paa 108 Personer. Der var ikke mindre end 7 (syv) Sange, den ene bedre end den anden, og det var en Oplevelse for Selskabet, da der midt under Skafningen indløb Telegram fra Havenes Behersker »Neptun«, der meddelte, at han var i Nærheden af Bornholm og agtede at søge Land i Aftenens Løb og da at aflægge Besøg i Marineforeningen. Efter Skafningen ryddedes Banjerne og Dansen tog fat, og det maa siges til Gutternes Ros, at trods nogles temmelig fremrykkede Alder, dansedes saa let som i sin Tid paa Fregattens Dæk.

Kl. ca. 10 $\frac{1}{2}$ viste »Neptun« sig paa Scenen og hilste paa sine gamle Kendinge og udtalte sin Glæde over at være kommen til Stede og fremviste med sine 5 Nymfer hvorledes man fester i Havets Dyb. Foran for Scenen var anbragt et Tylstæppe (grønt), som Neptun sad bag ved, og Nymferne dansede, (Billede fra Havbunden), et Tableau, der gjorde mægtig Lykke, og Neptun med sine Nymfer modtog et dundrende Hurra for den smukke Opvisning.

Herefter fortsattes Dansen til Kl. 12, da Flaget haledes ned paa reglementeret Vis og første Vers af »Kong Kristian« blev sunget. Da dette var passeret, fortsattes Dansen ud paa Hundevagten, indtil man i en tidlig Morgentime skildtes med Vished om, at have tilbragt en Heldagstur, som i alle Maader var vellykket, og som sent vil glemmes.

DISKUSSIONSMØDET DEN 3. JULI 1923 MED EMNE: DET IDEELLE SKYTTELAV

Dirigent valgtes ikke, man var jo mellem lutter Venner. Lavets Tilblivelseshistorie blev oprisket, at det var Lokalkredsens selv, der havde faaet det oprettet for at tilfredsstille Kammeraternes Ønske om at være endnu mere sammen, end Kredsens med sine større Udgifter kunde foranstalte. Det ses deraf klart, at det netop er de mest trofaste Kammerater, der er i Lavet, som jo ogsaa danner det relativt største Antal Medlemmer, der kommer til Møderne i Lokalkredsens. Med trofaste menes selvfølgelig »trofaste mod Marineforeningens Tanke og Idé«; at forene alle de Elementer, hvoraf vor Marine bestaar, ved kammeratlige Sammenkomster.

Paa Forespørgsel, om nogen havde noget at indvende mod Lavets Virksomhed, henvises til Lavets Trivsel. Ved Lokalkredsens Generalforsamling er Lavet blevet rost. Vore Fødselsdagsfester, hvor Lavet træder i Relation til Omverdenen, forløb altid paa en saa værdig Maade, at de bidrog væsentlig til Forøgelse af Medlemsantallet i M. F. Marinens største Mindedag har Lavet, grundet paa de særlige Forhold, været ene om at fejre her i København. Og ved at læse Takkeskrivelserne fra de gamle Veteraner, faar man Indtryk af, at Lavets Helgolandsfester har været saa stilfulde og stemningsfulde, at de Gamle følte sig tilbage til 64 paa Eskadrens Planker i Nordsøen.

Atter og atter blev det slaet fast, at vi først og fremmest er Medlemmer af M. F. og derefter Lavbrødre. Vort Formaal: at gøre det saa godt som muligt for Kammeraterne, er jo fælles.

Forskellige Forslag om at lave »Sludreaftener«, »Sjavs-aftener«, stryge Vintermøderne, var fremme, men vandt ikke Bifald.

Kammeraterne syntes, at Lavet var i saa god en Gænge, at Alt burde forblive ved det gamle.

Omend Resultatet af Diskussionen kunde forekomme negativt, var det dog en god moralsk Støtte for Bestyrelsen.

SKJELSKØR-KREDSEN

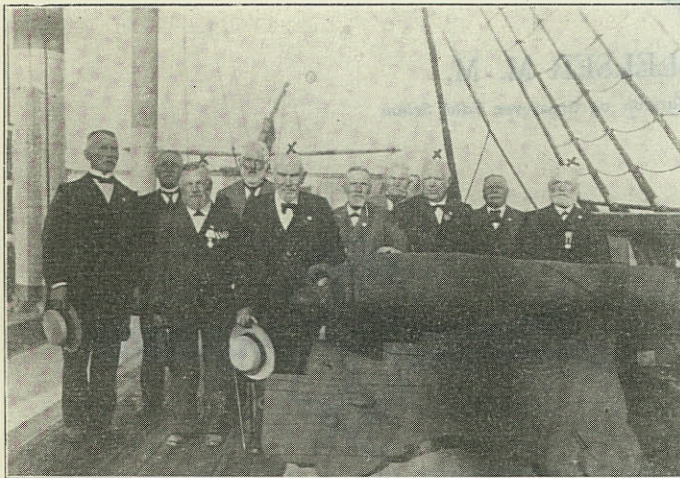
Mandag den 16. Juli Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ samledes Kredsens Medlemmer med Damer i Skjelskør Sommerteater, paa Hotel Postgaarden, hvor man tilbragte nogle fornøjelige Timer. Efter Forestillingen en Svingom i Hotel Postgaardens Havesal til Kl. ca. 1.

HORSENS-KREDSEN

foretog under de gunstigste Vejrforhold sin Sommertur til det herlige Juelsminde Søndag den 8. Juli, og der deltog ca. 70 gamle Marinere med Damer, ialt ca. 150 Personer.

Efter Ankomsten til Juelsminde, blev der pebet »Klar ved Flaget« og Flaget gled til Tops til Fanemarchens Toner, hvorpaa »Kong Kristian« blev afsungen, og derefter marcherede Processionen til Tonerne af »Holmens faste Stok« og andre maritime Melodier ud til Færgegaarden, hvor Kaffen indtoges i Haven; efter ca. 1 Times Ophold her, marcheredes videre til Havnen for at færges over til Fregatten »Jylland«, hvortil Kredsen var inviteret af Godsejer Schou til Palsgaard.

Ombord i Fregatten, hvor vi modtoges af Godsejeren med Frue, tilbragtes et Par fornøjelige Timer. Fregatten blev af Godsejeren og Fregattens Fører, Hr. Christensen, forevist Selskabet, og den blev nøje eftersat fra Dæk til Bund og mange genkendende Udbrud lød fra de gamle Marinere, der for Aar tilbage havde aftjent deres Værnepligt ombord i »Jylland«. Morsomt var det at se pens. Lods, Veteran S. Hansen, tage sin Vagt paa Broen, og særlig højtideligt var det, da fhv. Smedemester, Veteran H. C. Møller fandt sin Kanon Nr. 6, ved hvilken han forrettede Tjeneste under Slaget ved Helgoland.

De med X betegnede er fra venstre: Veteranerne pens. Toldrørsbetjent Paulsen, fhv. Smedemester H. C. Møller, Slagter R. Jensen og pens. Lods S. Hansen.

Efter at Fregatten var besat, samledes hele Selskabet paa Agterdækket, hvor Godsejeren bød velkommen ombord og inviterede paa en Forfriskning.

Under Samværet her overrakte vor Formand, Kasserer Høy, Godsejer Schou Diplomet som Æresmedlem af Marineforeningen for Horsens og Omegn, idet han i smukke Ord mindedes den fortjenstfulde Handling, Godsejeren havde udvist ved i sin Tid at købe og bevare den gamle Fregat og tolkede den Glæde, vi Marinere, specielt Veteranerne fra Helgoland, følte over, at Fregatten ikke blev ophugget, og han udbragte til Slut et med runding Hurra besvaret Leve for vort Æresmedlem Godsejer Schou.

Godsejeren takkede for Udnævnelsen og udbragte et Leve for Marineforeningen, hvorefter Sekretæren, Inspektør Jensen, talte for og udbragte et Leve for Fregatten »Jylland« og vore Veteraner, og talte derefter om den danske Mand, der i Gerning viste sit danske Sindelag og paapegede, at Godsejer Schou ved at bevare vor sidste Fregat fra Tilintetgørelse, havde vist sig som en god dansk Mand og bad Forsamlingen om at hilse og hylde den danske Mand Godsejer Schou, som Marinere hilste og hyldede deres Flag, hvorpaa Forsamlingen med Front mod Flaget, der kippedes, blottede deres Hoveder.

Efter at der til Slut var udbragt et Leve for Flaadens øverste Chef, Hans Majestæt Kongen, var den smukke Højtidelighed til Ende og et muntert Liv udfoldede sig paa Dækket, mens Sang og Musik vekslede, ligesom vor elskværdige Vært med Frue underholdt sig livligt med Gæsterne, i særdeleshed med de fire gamle Veteraner, der deltog i Turen, og ihærdige Amatører kappedes med vor Kammerat, Fotograf Reinau om at tage de flest mulige Plader af Livet ombord.

Fire Glas paa Eftermiddagsvagten lød Baadsmanspibens Triller fra Dæk til Dæk, medens Kommandoraab, »Fald paa Fartøjerne« lød og mindede om gamle Dages Landlov, og efter at Marinernes Landlovssang var afsungen, begyndtes Landsætningen, og vor Vært med Frue blev fulgt til Faldrebet med et Leve, der gav Genlyd langt ud over Bugten.

Efter at alle var vel fra Borde, marcheredes tilbage til Færgegaarden, hvor Dansen, efter at Madkurvene var tømte, tog sin Begyndelse og dyrkedes paa Sømandsvis med Liv og Lyst af de yngre, medens de ældre ved et Glas nød den smukke Aften i Færgegaardens Have, indtil vi Kl. 10 Aften i Ekstratog fortes tilbage til Horsens, hvor Selskabet opløstes og enhver gik til sit, opfyldt af Dagens højtidelige og glade Minder.

Veteran fra Helgoland H. C. Møller viser Godsejer Schou sin gamle Kanon, Nr. 6.

Deltagere i Turen kan ved Henvendelse til vor Kammerat, Fotograf Reinau, købe forskellige gode Billeder fra Sommerturen.

DØDSFALD

Veteran, Rentier Søren Jensen Nymann, som nylig blev hædret med Dannebrogskorset, er afgaaet ved Døden og blev begravet Mandag den 9. Juli under stor Deltagelse. Til Baaren var sendt en Mængde Kranse, blandt hvilke en fra Marineforeningen i Grenaa, signeret med Guldtryk og med røde og hvide Baand. Marineforeningens Flag paraderede foran Kisten, og i Følget bemærkedes Foreningens Bestyrelse og en Del Medlemmer.

FRA BLOKSKIBET »MARS«

Af det gamle Egetræ fra Blokskibet »Mars«, der har ligget paa Havsens Bund i over 100 Aar, er det lykkedes at fremstille en Del Genstande: Rammer, Penneskaffer, Blæksugere og Papirknive. Disse, der absolut er Sjældenheder, kan, dog kun i begrænset Antal, faaes til Købs paa Marineforeningens Kontor.

Priserne er meget billige, naar Hensyn tages til den vanskelige Proces med at udkoge Saltet og tørre Træet, og maa maaske senere forhøjes, da der gaar mere og mere til Spilde.

GAMLE MINDER OG HISTORIER

Nedskrevet af Kommandør V. J. Schoustrup.

(Fortsat.)

Medens jeg er ved Træk og Anekdoter som berører Underofficererne i Marinen, vil jeg her fortælle et Par, som netop rinder mig i Hu.

Baadsmænd Sørensen, der var en udmærket Underofficer, blev senere Skipper ved Bradbænken (sva-

rer til det nuv. Lieutenant i Flaaden). Det fortælles om ham, at da han en Dag ved Nyholms Kran*) (den der endnu staar ved Hovedvagten) var ifærd med at sætte Master i en Fregat, kom netop Ekvipagemesteren (en Officer, der var bekendt for at være en vigtig Herre) ledsaget af en af Inspektionsofficererne, forbi.

Ekvipagemesteren standsede og raabte op til Sørensens: „Skal vi hjælpe dig, Sørensens?“ „Ja Tak, Hr. Kaptajn“, lød Svaret, „hvis Hr. Kaptajnen vil passe det nordre Spil og Hr. Løjtnanten det søndre, siger jeg saa mange Tak“, hvorpaa han fortsatte: „Staa i Søndre“, „hiv i Nordre“, „hiv i begge“, „opgaa Søndre“ osv. osv., indtil Masten var isat.

I en Fregat, hvor Kaptajn Knudsen var Næstkommanderende, var der en Baadsmathsmand, som havde for Vane altid at gentage Næstkommanderendes Kommando med: „Hører I ikke hvad Næstkommanderende siger, han siger“ — og saa kom Ordren.

En Dag laa Fregatten paa Rheden for at paradere for Frederik VII, der ventedes at ville passere i „Falken“. Ombord var der en Del af Officerernes Damer for at se paa Stadsen.

Der mandedes Ræer, og Folkene paa Ræerne stode med Front forefter.

Uheldet vilde, at Kongen af en eller anden Grund passerede agten om. Saasnaart Næstkommanderende saa, at dette vilde ske, løb han forud og raabte op til Folkene: „For S . . . , vend jer om, I kan da nok begribe, at I ikke skal vende R . . . til Landsfaderen! Uden at ændse Damerne, der stod paa Skansen, skyndte Baadsmathsmanden sig hen til Stortoppen og prajede:

„Hører I ikke hvad Næstkommanderende siger? Han siger, at I ikke maa vende R . . . til Landsfaderen.“

I Nyboder skulde alle Fødsler meldes til Kommandanten. En Skibsbygger Petersen, der havde 6 Børn, mødte en Dag for at melde, at han nu havde faaet en Søn til. Kommandanten udbrod da: „Men Gud bevare mig, Petersen, Du har jo 6 i Forvejen, og saa i disse Tider. Tænk dog paa, hvad et Rugbrød koster.“

„Sandt nok, Hr. Kommandør,“ svarede Petersen, „men Hr. Kommandør, der gives jo immer Øjeblikke her i Livet, hvor man ikke saadan lige tænker paa, hvad et Rugbrød koster.“

En Gang døde der her i København en Overbaadsmænd, der var lagt i Land fra et russisk Orlogsskib, som imidlertid forlængst var afsejlet. Jeg var netop Kasserneofficer og Næstkommanderende paa Underofficersskolen, begge til Huse paa Søkvæsthuset. Overbaadsmændens skulde begraves med militær Honnør, og en Styrke fra Kasernen under en Overkanoners Kommando blev afgivet som Honnørafdeling, medens jeg fik Ordre til at overvære Begravel-

sen som Inspektionshavende. Paa Vejen fra Hospitalet i Bredgade mødte jeg i Grønningen Overbaadsmænd Th . . . i vor Marine, og da jeg den næste Dag traf ham paa Værftet, sagde han: „Jeg saa, at Løjtnanten var til Begravelse i Gaar, det er nu ikke altid saa morsomt.“

Saadan var det ogsaa ifjor Vinter, da vi begravede ham Frederiksens Kone — ja, Løjtnanten husker jo nok Frederiksen, Skibsbyggeren, han har jo sejlet saa meget som Overtømmermand. Naa, han Frederiksen, han skal nu altid have alting anderledes end andre Mennesker. Begravelsen skulde foregaa fra Hjemmet, og naturligvis ikke paa Skibskirkegaarden, men paa Assistens, og saa skulde vi — hans Venner og Kammerater — være Ligbærere.

Det var forresten meget pænt og højtideligt med Præsten i Nyboderstuen, og saa bar vi Kisten ned til Ligvognen. Det havde sneet stærkt, og fryse gjorde det, saa det var en drøj Tur ud til Assistens, og man er jo nu en Gang ikke ved Fodfolket.

Da vi kom ud til Kirkegaarden, saa bar vi Kisten til Gravstedet, men, da vi var kommen derhen, fik vi Besked paa, at vi var gaaet fejl, vi skulde helt hen i den anden Ende af Kirkegaarden.

Det var jo ikke saa morsomt, for det var næsten ikke til at ase sig frem igennem al den Sne; men saa sagde Frederiksen:

„Ja, Kammerater! nu har hun kørt i Vogn, og vi har baaret hinner, nu skal hun have sig en Slædetur, for hun holdt immer saa meget af at køre i Kane,“ og saa fik vi fat i en Ende Tougværk og trak hende til det næste Gravsted.

Da vi kom der, var der igen Vrøvl; men saa sagde Frederiksen: „Nu har hun kørt i Vogn, er blevet baaret og kørt i Slæde, nu skal hun hvile i Fred.“

Men morsom var den Tur jo ikke, og vi var slemt forasede, som Hr. Løjtnanten jo nok kan begribe.“

Som ung Løjtnant var jeg i Vagerfart, og om Vinteren, da vi havde gamle „Absalon“ i Stedet for „Thura“, var en af mine yngre Kammerater med ombord. Vi kom da ind i en Havn, hvor en af Marinens gamle Baadsmænd var Havnefoged. Han var meget optaget af sin Tjenestes Vigtighed, og til en Frokost, hvortil han var indbudt i „Absalon“, sagde han da:

„Ja, d'Hrr. Løjtnanter maa rigtignok tro, at det ikke er saadan at være Havnefoged her. Man maa altid være paa Tærne og rende fra Helodes til Piratus.“

Til Gengæld for Frokosten blev Løjtnant D. og jeg inviteret til Kaffe hos Havnefoged B. Da vi var vel placerede, blev Kaffen bragt ind af en nydelig ung Pige, som B. forestillede os med følgende Ord: „Maa jeg præsentere for d'Hrr. Løjtnanter min Exdatter“ (Adoptivdatter).

Paa Bordet i Stuen stod der et Fotografi af Kong Georg af Grækenland, som B. havde faaet egenhændigt af Kongen, med hvem han havde sejlet i den gamle Korvet „Valkyrien“.

*) Maa jeg her bringe i Erindring, at en ganske lignende Kran til henimod 1870 stod paa Christiansholm, som jo i sin Tid hørte til Orlogsværftet.

Dette fortalte han naturligvis med megen Stolt-
hed, og saa sagde han: „Men saa kan Løjtnanterne
tænke, at en Dag gaar jeg med Mutter og spadserer
i Charlottenlund og kommer netop forbi Stakittet
ind til Slottet, og saa hører jeg pludselig en Stemme,
som siger: „Hvad S . . . er det, det er jo F
gale mig B., og saa var det den O . . . lyne mig Kong
Georg. Men saa fik vi os jo en Sludder, og Kongen
bød mig en Cigar.“

Jeg nævnede ovenfor, at det var almindelig Skik,
at benytte Lods ved Udlægning fra Flaadens Leje.
Nutidens Officerer kan sikkert næppe forstaa dette,
men lige op til halvfemserne var Brug af Lods endnu
ret almindelig i danske Farvande, tiltrods for at
Ministeriet havde forlangt, at der i Generalrapporten
skulde anføres, naar der var brugt Lods og Grunden
dertil.

En Mand som Admiral Edouard Suenson udtalte
ligefrem, at det ikke var nødvendigt for Officerer at
have Kendskab til danske Farvande, „dertil har man
Lodser.“

Jeg erindrer, at det i 1876, da jeg som Løjtnant
gjorde Tjeneste i Skonnerten „Fylla“, blev betragtet
som en meget dristig Handling at „Fylla“ uden Lods
stod Kronborg ind i Skumringen.

Ja, hvad vilde man nu sige om, at et Skib som
Korvetten „Hejmdal“ — som Kadetskib — har gjort
det Kunststykke at komme ind paa Rheden med
Frederikshavner-, Helsingør- og Københavner-Lods
ombord.

Det var ganske almindeligt, at Eksercerfregatten,
der laa ved Vedbæk i maanedsviis, havde Lods om-
bord hele Tiden. Ja, jeg kan anføre, at jeg efter Op-
fordring af Flaadeinspektøren maatte tage Lods for
at gaa ind paa Rheden med „Ingolf“, hvad der unæg-
telig faldt mig for Brystet, og det var i det Herrens
Aar 1897.

Men selv en saa fin Sømand som afdøde Admiral
Caroc tog Lods, da han som Løjtnant i 1879 skulde
gaa med det islandske Postdampskib „Diana“ fra
Larsens Plads; da jeg, der var 1. Styrmand derom-
bord, spurgte ham, hvad vi dog skulde med en Lods,
svarede han, „at det hørte sig nu en Gang til, og
Lodserne skulde ogsaa leve.“

I det hele taget var Uddannelsen stagneret ikke
saa lidt i Marinen i den midterste Del af forrige
Aarhundrede. Hertil bidrog selvfølgelig Tabet af Flaa-
den 1807 og af Norge 1814 og det varede meget længe
inden Marinen saa at sige kom nogenlunde til Kræf-
ter igen. Reduktionen af Personellet og Manglen
paa Materiel mærkedes meget længe, helt op i Slut-
ningen af 50erne; men hertil kom yderligere Over-
gangen til Dampskibe, som det var meget vanskeligt
for de ældre Officerer at komme over; naar senere
riflet Skyts, Panser og Bagladekanoner, Deviation
o. s. v. trængte sig frem i et meget kort Tidsrum,
var det jo ikke underligt, at det næsten tog Vejret
fra de gamle Officerer.

(Fortsættes.)

VED MARINEFORENINGENS

10 AARS JUBILÆUM

TALE

af

CARL DUMREICHER

Medlemmer af Marineforeningen!

Ældre og yngre Kammerater!

Den Fest, der iaften samler os, er ikke — og jeg
kunde fristes til at sige: heldigvis ikke — nogen
historisk Højtidsfest, hvorunder man ser tilbage paa
de Aar, der er gaaet, og det Arbejde, der i dem er ud-
rettet.

Det er ikke nogen Jubilæumstale, jeg iaften skal
holde til Dem. Det er kun en Fødselsdagshilsen, jeg har
at overbringe, om end — ganske vist — en Hilsen med
en særlig Klang og af en særlig Varme, som det sømmer
sig, naar den, man taler for, har naaet et af de runde
Aar og dermed et nyt Afsnit af sit Liv.

Men ti Aar er hverken i et Menneskes eller i en For-
enings Liv andet end en kærkommen Anledning til
med større Glæde end sædvanlig at konstatere, at Bar-
net har det godt, arter sig vel i alle Maader og tegner
til at kunne blive til noget. Den, der skal se tilbage,
faar ofte en lidt vemodig Følelse af, at Tiden, som
altid er den stærkeste, allerede har afsat sine Spor og
gjort et og andet anderledes, end det egentlig burde
og kunde have været. Heldigvis — der er endnu femten
Aar til vort første Jubilæum. Og selv om vi i 1938 sik-
kert vil kunne fejre det paa baade munter og ærefuld
Vis, vil vi alligevel mærke Forskellen fra nu, hvor vi
frimodigt og fortrøstningsfuldt kan se fremefter. Der er
nu engang en egen Lykke ved kun at skulle fejre Ung-
dommen og Væksten, ved kun at skulle pege fremad
mod et — forhaabentlig — langt og lyst Liv, der endnu
har alt det bedste og største tilbage.

Mærkelig sent dukker mellem de danske Soldater-
foreninger ogsaa den danske Marineforening op. Mærke-
lig sent — fordi Værnet tilsøs fra Oldtiden af har været
os baade det mest naturlige og mest nærliggende, saa-
ledes som det netop er Udtryk i de første Linier af vor
første danske Fædrelandssang:

Danmark, dejligst Vang og Vænge,
lukt med Bølgen blaa,
hvor de vakre, voksne Dreng
kan i Leding gaa.

Leding — det er netop det samme som Orlog, Kri-
gerlivet tilsøs, Tjenesten ombord paa Orlogsflaaden,
der Sommer og Vinter holder Søen og er som et Værn,
en flydende Vold rundt om Landet. Og de vakre, voksne
Dreng — ja, det er jo netop Matroserne.

Og den, der den Dag i Dag møder et Par Orlogs-
gaster paa Landlov, faar netop Lyst til at anvende det
gamle Udtryk paa dem. Saadan som vi ser dem komme
henad Landjorden — friske af Blæsten og Saltvandet,
muntre, kraftige og klædt i den Busseronne, vi alle
har baaret og alle holder af, ligner de netop store, vakre
Dreng, rede til alskens Løjer, men ogsaa rede til naar-
somhelst igen at gaa ombord og — om det gælder —
virkelig gaa i Leding.

Ogsaa mærkelig sent, fordi netop Livet tilsøs inden-
for Skibets snævre Grænser skulde synes særlig egnet
til at skabe den Samfølelse og det Kammeratskab, der
hører til Soldaterlivets blivende Værdi.

Men kom Marineforeningen end forholdsvis sent til
Verden, kom den paa en Maade i rette Tid. Just som
den var bleven til, gled Stormsignaler Europa over til-
tops, varslende et Uvejr, hvorunder ogsaa Luften over

Danmark mørknede, men hvorunder ogsaa alt, hvad der sejler paa Havet under dansk Flag, fandt hinanden i fælles Forstaaelse af Faren, i fælles Følelse af netop nu at maatte gøre sin Pligt til det yderste.

Marineforeningen er vel blevet stiftet inden Verdenskrigen. Men uden den vilde den næppe saa udpræget være blevet, hvad den nu er: Mødepunktet for alle, der har samme Kærlighed til dansk Søværn og dansk Søfart.

* * *

Søens Folk og Søens Liv — det er i kort Begreb Marineforeningens Opgave og Virkefelt.

Alt for ofte opfatter vi jo Danmark udelukkende som Agerlandet med de gule Kornmarker og de grønne Engdrag og Danskeren som den Mand, der sindigt og støt vandrer efter sin Plov eller sin Mejemaskine, Fure og Fure ned.

Men i Landet mellem Østersøen og Vesterhavet, i Landet, hvor man ikke kan gaa op paa Toppen af en gammel Kæmpehøj uden etsteds i Kimmingen at se det blaa Hav blinke, i Landet, hvis Luft er som vædet af Bølger, salt og mild paa samme Tid, i det Land bør vi, som bebor det, bestandig mindes, at vi er en ældgammel Søfarernation, at vor Fortids stolteste og skønneste Minder knytter sig til Havet og at vor Fremtid — mere end mangan Landbo er tilbøjelig til at tro — beror paa det samme Hav og paa vor Vilje til at beherske det.

* * *

Den Opgave har Marineforeningen fra sin første Stiftelsesdag været sig klart bevidst og i sine Loves første Paragraf udtrykt med følgende Ord: »Foreningens Formaal er at søge at styrke Nationens Interesse for Søværnet og Søfarten ved at samle danske Mænd til fælles Arbejde for denne Sag.«

Vort Søværn! Ordene kalder paa Billede efter Billede:

Fra Drageskibets røde Sejl
brød Fjordens blanke Sommerspejl
og til Torpedobaade graa
i Sund og Bælter, gaa.

Den egetømrede Vikingebaad og den staalbyggede Undervandsbaad — det er vor tusindaarige Tjeneste tilsøs. Skibstyperne er skiftet — Modet og Viljen har altid været uforandret:

De Vikingsnækker svandt i Sky
mod Sagas Strand,
men efterlod et Ørnery
fra Vikingskibets Skjoldegny
og Bispens stærke Flaadeby
til Helgoland.
Om nogen nu kom hid paa Rov,
Staalhagen jog dybt i hans Bov
sin Tand.

Vor Søfart! Ogsaa det Ord bliver til Billeder for os, Billeder af de store, stoute Ostindiefarere og Kinafarere, af Fuldriggere paa Fart over Tropehavene, Billeder, der — naar vi vandrer gennem Kristianshavn — faar det til at synge i os:

Rige Gaarde, røde Gavle, Snørkeltrapper, Stenportaler,
Pakhusloftets aabne Luger bag de tunge Hejsespil.
Her fik Handelsmodet hjemme langs de skvulpene
Kanaler
og ved Bryggen lagde Brigger fra Hongkong og Java til...

og til at fortsætte:

Du var Drømmen, Du var Pustet fra de store Oceaner.
Her blev Danmarks Grænse større. Her fik Livet Glans
og Fest.
Nu er Pakhuslugen lukket og nu ruster Dine Kraner
og Ostindiens Krydderdufte strømmer ikke i Din Blæst.

Og dog — fik end Kristianshavn ikke sin fordums Stortid tilbage, fik Danmark dog paa en Maade de Tider igen, da Søen var Æventyret og Udsynet, Fra Grønland og til Trankebar gik Vejen dengang. Nu kalder vi den med et kortere, men lige saa talende Navn: Ø. K., saa en dansk Digter igen og med Rette kan synge:

For hver dansk Mand derude,
som sled og stred sig frem,
bar Skude efter Skude
et større Danmark hjem.

Thi det er netop Sagen,
at hele Danmark er en Havn
fra Svaneke til Skagen
lagt ud i Bølgens Favne.

Som for halvandet hundrede Aar siden har nu baade danske Orlogsskibe og danske Handelsskibe vist Flaget baade ved Grønlands og Asiens Kyster. Og ikke mindst i de Aar, da Sejladser var et Kryds mellem truende Miner, virkede de to Mariner sammen med samme Sømandsmod, samme Pligtfølelse og samme Fædrelandstroskab.

* * *

Derfor tog Marineforeningen først og fremmest den Opgave op gennem Foredrag Landet over at genvække Kærligheden til vor Søfart og Forstaaelsen af dens Væsen og Betydning.

Men i Følge med denne Opgave kom en ny: at værne om alle vor Flaades store og smukke Minder. Lad mig — for at vise, hvorledes det blev gjort — kun minde om to Ting: Helgolandsfesten i Maj 1914, da alle de gamle Veteraner fra denne vor sidste Søsejr samlede og hædredes her i København, og de mange Minebasser, der nu i alle Havne hjælper over Tabet af de 500 Mand, som satte Livet ind og blev paa deres Post, til Døden tog dem.

Men efter de to Opgaver, som væsentlig vedrører Fortiden, kom en tredje, som angaar Nutiden: at vedligeholde Forbindelsen og Kammeratskabsfølelsen mellem Mænd, der har aftjent Værnepligten i Marinen, og tjenstgørende og ikke tjenstgørende Befalingsmænd.

Det er Slutordene i Lovenes § 1. Og ogsaa dem har Marineforeningen troligt holdt sig efterrettelig. Kammeratskabet — ja og Minderne om dengang, vi blev Kammerater, dengang vi var fælles om det Liv, der spænder fra haard Pligt til munter Fritid, fra Hundevagt til Landlov. Intetsteds bliver man Kammerater som ombord paa et Skib, hvor man fra det Øjeblik, da man staar ud af Havnen, er fælles om alt, fælles om Spulingen af Dækket og fælles om Tobakken paa Gallionen.

Det er dette snævre og trofaste Kammeratskab, vi opfrisker ad mange Veje: ved vore Flaadebesøg og ved vore Fester. Ikke mindst Provinsens mange Lokalkredse synes her at have en lykkelig Evne til Gang paa Gang at finde nye og friske Former for det kammeratlige Samvær.

* * *

Men naar jeg nu — paa vor taaarige Stiftelsesfest — skal se frem og bringe Marineforeningen dens Medlemmers varmeste og hjerteligste Lykønskninger, samler det sig altsammen som under tre Symboler: under de to — om jeg saa maa sige — hørlige Symboler *Klokken* og *Raaberen* og under det for os alle synlige Symbol *Flaget*.

Klokken — ja, hvad staar der ikke om den i vor blaa Sangbog:

I Klokens Lyd er sælsom Magt,
det er som selve Tiden taler;
med Evigheden dybt i Pagt
den over Døgnets Børn befaler.

Den Klokke, som vi herinde adlyder, har sit Forbillede i Kronen paa NyholmsVagt og hænger i Egetræ fra det gamle Blokskib »Indfødsretten«. Naar den Klokke lyder, kalder den paa tre Ting: den kalder os sammen, fordi vi er Kammerater og skal mødes fra Tid til anden og styrkes i vor Samfølelse; den kalder os sammen, fordi vi engang som Marinesoldater havde hjemme paa Holmen og Flaaden; den kalder os sammen, fordi vi alle er danske Mænd med Indfødsret i Landet, der har Hav paa alle Sider, i Danmark.

Og naar vi da er kommet sammen, hører vi Raaberens, Raabet fra Kommandobroen. Den siger sine tre Ting til os: vi skal adlyde, vi skal handle og vi skal høres. Vi skal adlyde — for Disciplin er en af Flaadens Nødvendighedsartikler. Tilsøs kan alt bero paa, at alle i det afgørende Øjeblik adlyder Ordren fra Kommandobroen, og den Lære har vi kun godt af at rette os efter ogsaa i Land. Vi skal handle, fordi en god Sejlsads ikke blot kræver god Vind, men ogsaa klart Skib. Og vi skal høres, saa man lægger Mærke til os og den ene efter den anden af de gamle Marinesoldater, der endnu ikke er Medlemmer, siger ved sig selv: »Den Marineforening maa jeg med i.«

Og endelig vender jeg mig mod Flaget. Over det har lige før min Tale en Digter — endda Marineforeningens egen Digter, selve Axel Juel — talt til Dem, saa jeg egentlig intet har at tilføje. Jeg vil da intet sige om dets Skønhed. Derom er alle Danske enige. Heller ikke om dets Historie — skønt netop Marineforeningen med særlig Stolthed kan pege paa, at allerede fra Middelalderen af vajede Dannebrog over alle danske Skibe, og at allerede Kong Kristian den Fjerde gjorde det til Orlogsflag. Med fuld Ret blev det derfor ved en af vore festlige Lejligheder sagt om Dannebrog, at i det Navn er der Orlogsklang.

Lad mig nøjes med at fremhæve en enkelt Omstændighed: den dybe Virkning, som Flaget udøver netop tilsøs, baade naar det hejses om Morgenen og naar det sænkes om Aftenen.

Tillands glider Flagdugen ligesom sammen med Landskabet, bliver kun synlig for os paa en Baggrund af Mark og Skov.

Men tilsøs — ja sé det, som vi har set det, naar vi en Aftenstund laa midt ude paa Havet, et ensomt Punkt midt paa den uendelige Vandflade, og pludselig, mens Skansevagten traadte an og Musiken spillede, alle vendte os agterefter og alle saa paa det samme: Flaget, der langsomt gled tildæks.

Eller det Øjeblik, da vi i en fremmed Havns Skibsmylde pludselig fik Øje paa et Dannebrog og dermed paa en Landsmand.

Dette ensomme Flag, der ikke mere har Danmark til Baggrund, det tvinger os netop til at lægge alt, hvad vi bærer i os af Følelse og Erindring, ind i sin rødhvide Dug. Dette ensomme Flag, der hejses i Morgenskær og sænkes i Aftensol — det er vort Land, vort Folk, os selv. Alt det, vi i dette Øjeblik netop ikke kan se, men kun fornemme med vort Hjærte. Derfor blev disse Øjeblikke og derfor er dette Flag særlig os, der har været tilsøs, uforglemmeligt:

Hver Aftenstund jeg huske kan,
naar Skansevagten traadte an
og hilste Flaget, naar det gled
med Solen langsomt ned.

Og derfor var der, naar jeg har overværet en Opførelse af »Gutter ombord«, særlig et Øjeblik, der bevægede. Det var ikke Banjernes muntre Løjer, men det var den stille Stemning, der kom, naar Baadsmand Kruse sang:

Men naar Kinden blegner
uden Klage segner
han med Øjet fæstet paa sit Flag.

Og derfor er det smukt og symbolsk, at der paa Klokkestolen staar ikke blot: »Jeg samler«, men ogsaa: »Under Dannebrog« og at ogsaa vort Medlemsblad bærer det samme Løsen.

* * *

Saa samler jeg da alle Ønskerne under disse tre Symboler: under Klokken, under Raaberens og under Flaget, samler dem i et eneste Ønske om Fremgang i Samfølelse, Fremgang i Kammeratskab og Fremgang i Fædrelandskærlighed, samler dem i ét trefoldigt Leve for den danske Marineforening.

Marineforeningen længe leve!

Carl Dumreicher.

EN REJSE OVER ATLANTEN MED EN NOWA SCOTIAMAND

(Fortsat.)

Skont det nu var lyst, vakte Optrinnet ikke videre Opmærksomhed, fordi man var vant til, at en Mand fik sig en Omgang Klø, men med ét kom Baadsmanden rygende paa Hovedet over Storlugen, og vi fik da se, at det var Georges, der havde haft ham under Behandling, og havde vi — Georges og jeg — den foregaaende Dags Aften faaet Prygl, skal jeg love for, at Baadsmanden denne Gang havde faaet sin Bekomst.

Alle tre Styrmand kom nu til; — Georges forsøgte at trække forefter til Lukafet, men den gamle Kok spærrede ham Vejen, og det lykkedes Bødlerne at gribe ham, inden han naaede ind. Ved forenede Kræfter kastede de ham om paa Dækket og slog løs paa ham, og Baadsmanden kom yderligere til. Endnu en Gang gjorde jeg et raskt Fremstød ved med en Haandspade fra Midtskibsspillet at tampe løs paa Baadsmanden, men Overmagten var for stor.

»Hent Haandjærnene«, raabte 1ste Styrmand, og den gamle Kok var ikke sen i Vendingen, — han galopperede agter efter.

Med et forandrede Situationen sig, — en stor Irlænder, Maggi hed han, — sendte Kokken til Dæks med et Næveslag, hvorefter han gik løs paa Styrmandene, og jeg hjalp til. Maggi var paa Bagbords Vagt, og jeg kendte egentlig ikke ret meget til ham, — men ved Tilraab fik han samlet nogle af de dristigste af Kammeraterne, og det hjalp saa meget, at Styrmandene maatte slippe Taget i Georges, og han fik rejst sig op.

Vi havde under hele Sejlsadsen kun sjældent eller aldrig set noget til Kaptajnen. I Observationsøjeblikkene saa vi ham gerne, ellers var det første Styrmand, der havde Kommandoen. Rorgængerne, — deriblandt Georges, vilde fortælle, at de ofte havde set ham drive beruset om i Kahytsgangen, og de havde lejlighedsvis, naar han havde opholdt sig i deres umiddelbare Nærhed, observeret, at han »duftede dejlig af Whisky«, og Ansigtsudtrykket, og navnlig Næsen, talte ogsaa om at han drak. Han viste sig nu paa »Hyttens« agter, og med en snøvlende Stemme, der absolut udelod al Tvivl

om, at han var kanonfuld, raabte han op om, at han skulde skyde os ned som en Flok Hunde, saafremt vi ikke skrumpede af forefter og passede vort Arbejde, samt truede os med, at vi alle som én skulde blive hængt, naar vi kom til New York.

Maggi var endnu en Gang Karlen paa Pladsen, han lod baade Kaptajnen og Styrmandene vide, at de kunde faa det akkurat som de selv vilde, — men nu skulde det være slut med al den Prgylen, ellers skulde han tage Affære.

Georges meldte sig ogsaa til Tjeneste, og skønt Styrmandene tordnede og bandte og holdt deres store knyttede Næver frem, lod det til, Kammeraterne nu var ved at være enige, der var virkelig kommen Mod i Knægtene.

»Gaa for efter«, brølte Officererne i Munden paa hverandre og omsider gik vi, men denne Gang ikke saa raskt, som vi ellers plejede.

Ved næste Vagtskifte, da der stilledes til Mønstring, manglede Richard. Der blev set efter ham, og det viste sig, at han nu var saa syg, at han ikke kunde tørne paa Dækket. Der blev lavet et Hummer i Stand til ham ved Siden af Tømrergattet agter, en Køje blev redt, og vi bar ham derind. Han var meget daarlig.

Om Eftermiddagen flode Vinden noget, og vi blev beordret til at stikke Rebene ud af Mærsejlene. Da Georges stod i Storrigningen og saa agter efter, brølte 2den Styrmand op til ham »hvad glør du efter din Hund?«

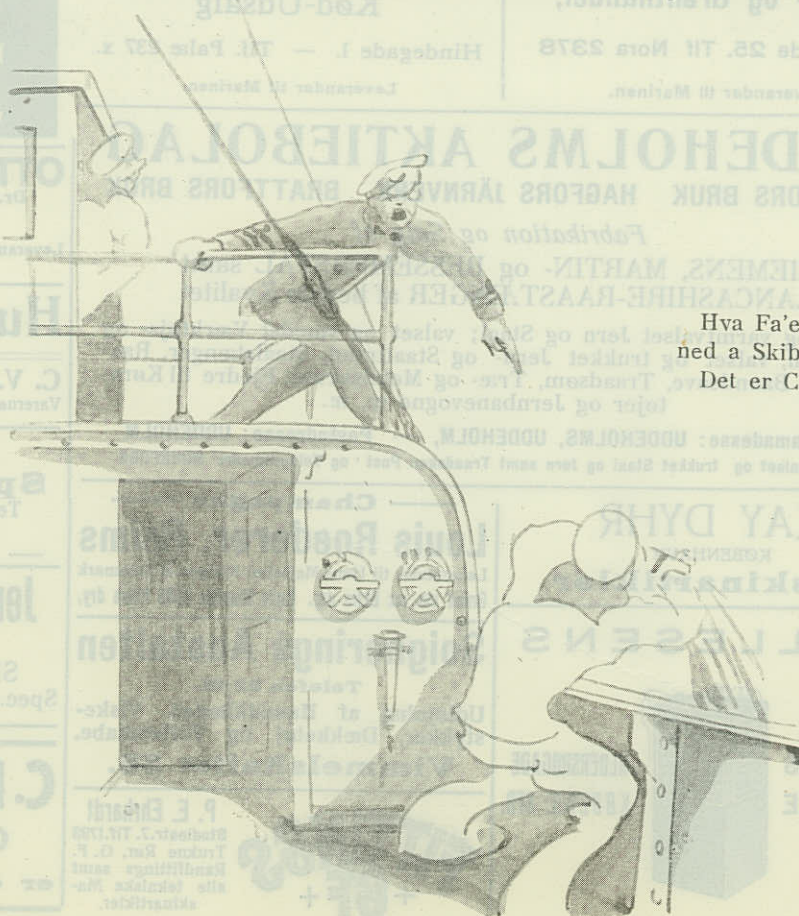
»Jeg glør efter Landet derinde, Slubbert, og jeg ser paa Forhaand en Galge rejst, hvor baade du og dine Staldbrødre skal komme til at dingle, men forinden skal vi komme op at hilse paa jer i »Sing-Sing«. I skal nok faa den Rejse betalt.«

Stadig Storm og Modvind. Vi halsede rundt paa den anden Bov paa Morgenvagten, og et Forsejl blæste fra os.

Det var fremdeles Styrmandenes største Fornøjelse at gøre Fortræd; mødte de en eller anden blaaafrossen Fyr, der i sine bundløse Stovler kom springende, enten fra Skandæk til Luge eller fra Nagelbænk til Galierne midtskibs for at undgaa Vandet, der stadig overskyllede Dækket, da vidste de intet bedre end at slaa Benene fra ham, saa han plaskede om paa Dækket og blev yderligere vaad, altsammen kun for at yppe Klammeri, eller ogsaa sendte de en Ladning Skraatobaksspyt ind i Ansigtet paa ham.

Den tredje Dags Morgen efter Slagsmaalet meldte Kokken, at nu var Richard død. Tømmermanden gik i i Gang med at slaa nogle Brædder sammen: der skulde laves en Kiste; og da den var færdig, lagde vi Richard deri, noget Jærn blev lagt ved Fodenden, og et Par Dage efter i Middagsstunden, »plumpede« vi ham uden ret mange Ceremonier udenbords. Der brasedes bak, og Flaget hejstes paa halv agter, medens Kaptajnen i en vældig Rus forsøgte at læse noget op af en Bog. Saa løftede vi Lænsporten, og Kassen gled ud over Skibssiden, — et Plump — og Atlanterhavets Bølger lukkede sig for stedse over Richard.

Det muntre Hjørne.

Hva Fa'en er det for noget Svineri
ned a Skibssiden 87?

Det er Che-efens Fodbaj —

Endnu havde vi Storm en Tid, men endelig en Aften floedede det helt af og blev stille. Der stod en voldsom Sø, og Skibet arbejdede og slingrede, medens Sejlene klaprede og slog. Et Par Haglbyger dæmpede noget paa Braaddet, og endelig kom det første Pust af N. O. — mon det skulde blive den Vind, der skulde føre os gennem Golfen til det frie Amerika. Vi fløjtede efter mere Vind, bare det dog vilde friske noget mere op, at vi kunde naa Land og slippe bort fra dette Helvede. Jeg lovede mig selv, at aldrig mere skulde jeg mønstre i nogen Nowascotiemand, saa hellere gaa i Tugthuset paa Livstid. Endelig — endelig kom den friske N. O. Brise, — vi drejede Vest over og skværede vore Ræer halv Firkant. Det friskede mere og mere, og for fulde Sejl styrede vi nu den vestlige Kurs.

Et Par Etmaal forløb saaledes, og Vinden blev staaende. En Morgen passerede vi et tremastet, skværrigget Dampskib, der satte Flag, og vi kunne se, at det var Thingvallaliniens gamle »Island«, der stævnedes mod København, — hvem der dog var med der, — nu længtes jeg hjem, hjem efter min Moder og mine Søskende. Jeg

stirrede efter den og bad den i Tankerne tage en Hilsen med hjem til Danmark.

Nu kan vi ikke være langt fra Land, mente Georges, ikke efter den Trafik, der er om os, baade af med- og modgaaende Skibe, og Lodskuddene fortæller det ogsaa, og en Aften kom en Matros syngende ind i Lukafet, — »Land forude« — vi har Fyret.

Jeg havde Frivagt, men jeg maatte ud, og rigtig, — der forude saa jeg Fyret blinke tre Gange.

Om Morgenen fik vi Lodskutteren langs Siden og Søloidsen kom ombord, hvorefter vi igen brasede fuldt og holdt paa.

To kraftige Slæbebaade kom til og spændte for, — en for og en agter, vi gjodre Sejlene fast, — heldigvis for sidste Gang, og tovedes videre frem. Den følgende Dags Morgen gled vi ind gennem Dokgaten til en af de yderste Dokker ved New York, og allerede der forduftede tre af »Rabberne«. Saasnart Skibet tørnede langs Dokgetens Sider, sprang de op paa Lønningen, og »Hurra my boys«, jumped de ind paa Kajen og benede af, det bedste de havde lært.

(Sluttes.)

A. H.

MELCHORS anerkjendte THE Specialiteter:

Masagama..... 7 Kr. pr. 1/2 kg
Ceylon Or Peccor 5 1/2 „ —
M G M..... 4 „ —

— Prøv og De bliver tilfreds. —

C. V. Petersen,
Bageri & Conditori,
St. Kongensgade 91.
Telefon 5712.

V. Schmidt, Instrumentmager
Holmensgade 29

Remington
Skrivemaskine
skriver, adderer, subtraherer
og har Key Set Tabulator.
L. Kristensen, Vestergade 27.

Vestfyens Kulimport,
Assens
Kul, Kokes, Briketter, Brænde.
Telefon: Assens 250
Leverandør til den kgl. danske
Marine.

L. LEVISON JUNR.
AKTIESELSKAB
ETABLERET
1850
TELEFON 7500
KJØBMAGERGADE 50
KØBENHAVN K.

Drik
BLACK & WHITE
WHISKY!

H. I. Wengel & Co.
Tlf. 7366. — Bredgade 28. — Tlf. 7366.

E. CHRISTENSEN,
Frukt- og Grønhandel,
Jærgade 25. Tlf. Nora 2378
Leverandør til Marinen.

UDDEHOLMS AKTIEBOLAG
MUNKFORS BRUK HAGFORS JÄRNVERK BRATTFORS BRUK

Fabrikation og Salg af

SIEMENS, MARTIN- og BESSEMERSTAL samt
LANCASHIRE-RAASTÆNGER af bedste Kvalitet

Koldt- og varmtvalset Jern og Staal; valset og smedet Værktøjs- og
Borestaal, valset og trukket Jern- og Staaltraad, Staalstænger, Raa-
skinner, Baandsave, Traadsøm, Træ- og Metalkruer, Fjedre til Køre-
tøjer og Jernbanevogne m. m.

Telegramadresse: UDDEHOLMS, UDDEHOLM, — Postadresse: UDDEHOLM
For koldtvalset og trukket Staal og Jern samt Traadsøm: Post og Telegramadr. MUNKFORS

KAY DYHR
KØBENHAVN
Maskinartikler

HELLESENS

VERDENS
BEDSTE

ALDERSROGADE
KØBENH. STR.

BRILLER, fineste Optik.

13 PREISLER 13
Købmagergade

Alf. Michelsens
Kød-Udsalg
Hindegade 1. — Tlf. Palæ 237 x.
Leverandør til Marinen.

M. Kjær s
Smedie og Maskinfabrik
Aalborg

OST
altid bedst

J. Chr. Andersen
Vimmelskafte 41 o. g.

Hjalmar Petersens Eff. f.
St. Kongensgade 8

Udsalg: Nørrebrogade 161

OTTO SUENSON & CO.
Dr. Tvergade 7, Telefon Central 482.
Vin og Cigarer.
Leverandør til Søofficersforeningen og Officersforeningen.

Husk at købe Deres Kolonial, Deli-
katesser, Vine, Spirituosa, Ci-
garer, Cigaretter, Konfekt,
Chokolader og Bodega Vine hos
C. V. Olsen, Korsør, Telefon 84.
Varene bringes overalt. Leverandør til Marinen.

C. A. ROLSTED
Spiralmadrasser
Tlf. Nora 625 y. Læssøgade 15
Grundl. 1878
Leverandør til Marinen

Jensen & Kjeldskov A/S
Papirhandel
Skindergade 14. Tlf. 887.
Spec.: Merk. Tryksager og Protokoller.

C. B. Møller & Co. s
Cigarer og Cigaretter
er de mest velsmagende.

— Champagne —
Louis Roederer, Reims
Leverandør til Hans Majestæt Kongen af Danmark
Grand vin sec Extra dry. Carte Blanche 1906 Extra dry.

Soignerings Anstalten
Telefon 3246.
Udlejning af Haandklæder, Viske-
stykker, Dækketøj og Toiletskabe.
Vimmelskafte 38.

FITTINGS
+ GF +

P. E. Ehrhardt
Studestr. 7. Tlf. 1793
Trukne Rør, G. F.
Randfittings samt
alle tekniske Ma-
skinartikler.